

Sygn. akt VU 6251/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Ewelina Hrynczyszyn

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku S. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania S. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tomaszowie Maz.

z dnia 29 września 2014 r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu S. F. prawo do emerytury od dnia (...) 2014 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz ubezpieczonego S. F. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 6251/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 września 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tomaszowie Maz. odmówił S. F. prawa do emerytury, z uwagi na brak 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono okresu od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku, gdyż zgodnie z § 2 ust. 2 ww. Rozporządzenia okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach. W przedłożonej kserokopii świadectwa pracy w szczególnych warunkach zakład pracy zaświadczył, iż z całego okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w O. S. F. wykonywał prace w warunkach szczególnych **jedynie w okresie od 19 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1990 roku.**

Od powyższej decyzji wnioskodawca odwołał się w dniu 7 października 2014 roku, wnosząc o jej zmianę i wskazując, że przed służbą wojskową od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku pracował na tym samym stanowisku co po wojsku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powielając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

W związku z pismem wnioskodawcy z dnia 18 grudnia 2014 roku, organ rentowy wykonując zarządzenie z dnia 23 grudnia 2014 roku nadesłał prawidłową (nie obciążoną błędami) odpowiedź na odwołanie.

W piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2014 roku, pełnomocnik wnioskodawcy popierał odwołanie oraz wnosił o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność rodzaju i charakteru pracy wykonywanej przez S. F. w okresie od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku.

Na rozprawie w dniu 26 stycznia 2015 roku pełnomocnik wnioskodawcy popierał odwołanie i wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

wnioskodawca S. F., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 28 sierpnia 2014 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt ZUS)

S. F., legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. okresem ubezpieczenia w łącznym rozmiarze 29 lat, 1 miesiąc i 6 dni, jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt ZUS, decyzja z dnia 29.09.2014r. k. 58 akt ZUS)

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okres **13 lat 2 miesiące i 12 dni** tj. okres zatrudnienia :

- od 19 lutego 1977 roku do 30 czerwca 1990 roku w (...) Zakładach (...) w O. na stanowisku ślusarz-konserwator agregatów i urządzeń (dowód: decyzja z dnia 29.09.2014r. k. 58 akt ZUS, odpowiedź na odwołanie k. 3-4).

W okresie **od 1 września 1961 roku do 30 czerwca 1990 roku** S. F. był zatrudniony w (...) **Zakładach (...) w O.** (poprzednio w (...) Zakładach (...) w O.), przy czym w okresie od 1 września 1969 roku do 31 sierpnia 1972 roku wnioskodawca odbywał praktyczną naukę zawodu w zawodzie ślusarza, uczęszczając jednocześnie do zasadniczej szkoły zawodowej. Po odbyciu tej nauki wnioskodawca został zatrudniony od dnia 1 września 1972 roku na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisko ślusarza remontowego, przy czym do dnia (...) 1972 roku (tj. do chwili ukończenia 18 lat życia) wnioskodawca pracował wyłącznie w warsztacie szkolnym z opiekunem, a od dnia 29 września 1972 roku objął stanowisko ślusarza remontowego w warsztacie mechanicznym. Następnie od dnia 1 lutego 1973 roku stanowisko wnioskodawcy określone zostało jako pracownik fizyczny-ślusarz remontowy. Na tym stanowisku pracował do dnia 31 października 1973 roku (dowód: świadectwo pracy z dnia 18 czerwca 1990 roku k. 8 akt ZUS, umowa o naukę zawodu k. 10 akt ZUS, angaż z dnia 31.08.1972 r. k. 15 akt ZUS, angaż z dnia 5.02.1973 r. k. 16 akt ZUS).

Z dniem 1 listopada 1973 roku, S. F. zostało powierzone stanowisko pracownika fizycznego - ślusarza utrzymania ruchu i remontów, na którym pracował do dnia 19 kwietnia 1975 roku (dowód: świadectwo pracy z dnia 18 czerwca 1990 roku k. 8 akt ZUS, angaż z dnia 19.10.1973 r. k. 17 akt ZUS, angaż z dnia 31.07.1973 r. k. 18 akt ZUS).

W okresie od 23 kwietnia 1975 roku do 4 kwietnia 1977 roku S. F. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 18 czerwca 1990 roku k. 8 akt ZUS)

Po powrocie z wojska, S. F. z dniem 19 kwietnia 1977 roku powrócił na stanowisko pracownika fizycznego – ślusarza remontowego (ślusarza utrzymania ruchu), na którym pracował do końca zatrudnienia tj. do 30 czerwca 1990 roku przy czym od dnia

1 marca 1988 roku zostały mu dodatkowo powierzone obowiązki brygadzysty (dowód: umowa o pracę z dnia 18 kwietnia 1977 roku k. 31 akt ZUS, angaż z dnia 14.07.1979 r. k. 19 akt ZUS, angaże z lat 1980-88 k. 20-27, angaż z dnia 2.03.1988 r. k. 27a, , angaże z lat 1989-1990 k. 28-29, pismo o wypowiedzeniu umowy o pracę k. 30).

Górnice Zakłady (...) w O. (poprzednio w (...) Zakłady (...) w O.) zajmowały się produkcją materiałów ogniotrwałych na potrzeby hutnictwa: wykonywały wymurówki pieców, uszczelnianie do rozlewów surówki oraz cegieł i kształtek szamotowych – wyrobów ogniotrwałych.

Zakład znajdował się w budynku mającym trzy kondygnacje. Na parterze był piec typu (...), służący do wypalania, w którym temperatura sięgała nawet 1460 stopni Celsjusza i po jego otwarciu, temperatura rozchodziła się po całym zakładzie powodując, że na halach w okresie letnim pracownicy pracowali w temperaturze 60 stopni Celsjusza. Na I i II piętrze znajdowały maszyny produkcyjne hydrauliczne: urządzenie rozdrabniające, formujące : prasy hydrauliczne, dotłaczarki, ceglarki, sprężarki oraz agregaty.

Wnioskodawca od chwili rozpoczęcia samodzielnej pracy tj. od 29 września 1972 roku na stanowisku ślusarza remontowego, mimo formalnego podlegania pod warsztat, faktycznie cały czas pracował na hali produkcyjnej przy konserwacji i naprawach urządzeń pracujących na hali, aby zapewnić ich ciągłość działania. Wszystkich napraw dokonywał na hali, bowiem z uwagi na duże gabaryty maszyn nie było fizycznej możliwości ich przeniesienia do warsztatu. Wnioskodawca pracował na hali, aby zapewnić ciągłość działania zakładu. Nie tylko usuwał awarie, ale także zmieniał formy na prasach, nawet kilka razy dziennie, co wynikało z technologii produkcji i przy każdej takiej zmianie regulował pracę urządzeń.

Wnioskodawca swoich obowiązków nie wykonywał w warsztacie mechanicznym . Jeżeli jakaś część wymagała naprawy w warsztacie przy użyciu spawarki czy frezerki, to taką naprawę wykonywali inni pracownicy (dowód: zeznania świadka S. P. protokół rozprawy z dnia 26 stycznia 2015 roku nagranie od minuty 7.50 do minuty 19.18, zeznania świadka J. W. protokół rozprawy z dnia 26 stycznia 2015 roku nagranie od minuty 19.20 do minuty 29.00, zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 26 stycznia 2015 roku nagranie od minuty 30.30 do minuty 34.25).

Wnioskodawcy zostało wystawione świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 24 lipca 1990 roku, w którym wskazano, że z całego okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w O. pracował w warunkach szczególnych w okresie od 19 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1990 roku na stanowisku ślusarz-konserwator agregatów i urządzeń wymienionym w dziale XIV poz. 25 wykazu A (dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 11 akt ZUS).

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Organ rentowy zakwestionował, aby wnioskodawca w okresie od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku w (...) Zakładach (...) w O. pracował w szczególnych warunkach, podnosząc, że pracodawca za ten okres nie wystawił mu świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach a jedynie za okres pracy po powrocie z wojska tj. od 19 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1990 roku i ten okres został uznany przez organ rentowy jako okres pracy w warunkach szczególnych.

Wprawdzie stosownie do § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresy pracy w warunkach szczególnych, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Wobec nie dysponowania przez wnioskodawcę świadectwem pracy w szczególnych warunkach, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał na nim ciężar wykazania, że taką pracę w spornym okresie wykonywał.

Charakter pracy wnioskodawcy w okresie zatrudnienia od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku w (...) Zakładach (...) w O., Sąd ustalił w oparciu o spójne i logiczne, a co za tym idzie wiarygodne zeznania świadków: S. P. i J. W., którzy w spornym okresie pracowali razem ze S. F. oraz zeznania samego wnioskodawcy. Świadkowie S. P. i J. W. w spornym okresie pracowali wprawdzie na innym niż wnioskodawca stanowisku, a mianowicie jako mistrzowie produkcji, nie mniej w swojej pracy cały czas spotykali się z wnioskodawcą, który właśnie na hali produkcyjnej dokonywał napraw oraz konserwacji maszyn produkcyjnych. Dysponują tym samym szczegółową wiedzę na temat jego codziennych obowiązków pracowniczych. Zeznania świadków i wnioskodawcy nie były kwestionowane przez organ rentowy.

Analiza zeznań świadków oraz dokumentów osobowych prowadzi do wniosku, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach nie tylko w okresie uznanym przez ZUS tj. w okresie od 19 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1990 roku (tj. w okresie po odbyciu zasadniczej służby wojskowej tj. od 23 kwietnia 1975 roku do 4 kwietnia 1977 roku) ale również przed służbą wojskową tj. od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku. W ocenie Sądu Okręgowego, opierając się na dokumentacji z akt osobowych, w tym przede wszystkim treści angaży wynika, iż wnioskodawca po zakończeniu nauki zawodu i ukończeniu 18 roku życia tj. od 29 września 1972 roku pracował jako ślusarz remontowy. Mimo, iż piśmie z dnia 31 sierpnia 1972 roku (k. 15 akt ZUS) wskazano, że S. F. od dnia 29 września 1972 roku obejmuje stanowisko pracownika fizycznego – ślusarza remontowego w warsztacie, w ocenie Sądu Okręgowego nie oznaczało to, że swoją pracę wykonywał wyłącznie w warsztacie mechanicznym. Powyższe określenie miało jedynie na celu odróżnienia zatrudnienia wnioskodawcy, po ukończeniu 18 roku życia od pracownika młodocianego, wykonującego pracę w warsztacie szkolnym pod nadzorem opiekuna. Taka interpretacja treści angaży wynika również z analizy zeznań świadka S. P., który wprost wskazał, że formalnie wnioskodawca podlegał pod warsztat mechaniczny, ale swoją pracę wykonywał tylko i wyłącznie na hali produkcyjnej. Sąd zauważa, że wprawdzie w aktach osobowych z tego okresu stanowisko wnioskodawcy określane jest jako ślusarz remontowy w warsztacie mechanicznym, pracownik fizyczny – ślusarz remontowy i pracownik fizyczny – ślusarz utrzymania ruchu i remontów nie mniej, jak to wynika z zeznań świadków, swoje prace cały czas wykonywał na hali produkcyjnej mimo, że formalnie podlegał pod warsztat mechaniczny. Zmiana nazewnictwa zajmowanego stanowiska nie wpływała na zakres jego obowiązków. Ten w całym spornym okresie tj. od (...)1972 roku (tj. od ukończenia 18-tego roku życia) do 19 kwietnia 1975 roku tj. do czasu powołania do wojska – co potwierdzają także świadkowie - pozostawał niezmienny. Tymczasem o szczególnych warunkach pracy nie decyduje nazwa zajmowanego stanowiska – jak chce organ rentowy – ale rodzaj rzeczywiście wykonywanej pracy.

Górnice Zakłady (...) w O. (poprzednio w (...) Zakłady (...) w O.) zajmowały się produkcją materiałów ogniotrwałych na potrzeby hutnictwa. Wnioskodawca pracował w tym przedsiębiorstwie w dziale utrzymania ruchu, gdzie zajmował się bieżącą konserwacją oraz naprawą (usuwaniem awarii i remontami) maszyn produkcyjnych, znajdujących się w Zakładzie, były to: urządzenia rozdrabniające, formujące : prasy hydrauliczne, dołczarki, ceglarki, sprężarki oraz agregaty. Swoją pracę wykonywał na oddziałach produkcyjnych będących w ruchu, na których pracowały osoby zajmujące się produkcją tych materiałów ogniotrwałych. Utrzymanie w należyтым stanie tych urządzeń zapewniało ciągły ruch maszyn produkcyjnych.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia.

Do prac w szczególnych warunkach ustawodawca zalicza prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe, a zatem takie prace jak wykonywał skarżący, pod warunkiem że są one wykonywane na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (wykaz **A dział XIV poz. 25**). Na oddziałach, na których wnioskodawca pracował jako podstawowe były wykonywane prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych -

dział V poz. 11 wykazu A (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów .

Skoro zatem wnioskodawca w spornym okresie – jak wykazało postępowanie dowodowe – sprawował bieżącą konserwację urządzeń oraz prace remontowe na oddziale będącym w ruchu w którym jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie tj. prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych wymienione w dziale V poz. 11, to i jego pracę należy uznać za prace wykonywaną w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A dział XIV poz. 25. Wnioskodawca cały czas w spornym okresie był bowiem narażony tak jak i pracownicy pracujący bezpośrednio przy produkcji tych materiałów ogniotrwałych na szkodliwe warunki pracy, w tym pracę w wysokiej temperaturze.

Zaliczenie do stażu w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w O. od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku powoduje, że wnioskodawca wykazał, że wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace w szczególnych warunkach przez łączny czas znacznie przekraczający 15 lat.

Dodatkowo podnieść należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego, zaliczeniu do okresu pracy w warunkach szczególnych winien podlegać również okres odbywania zasadniczej służby wojskowej przez wnioskodawcę tj. okres od 23 kwietnia 1975 roku do 4 kwietnia 1977 roku. Przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej wnioskodawca był bowiem zatrudniony w szczególnych warunkach jako ślusarz utrzymaniu ruchu i remontów w (...) Zakładach (...) w O. (od 29 września 1972 roku.) i powrócił tam do pracy w ciągu 30 dni od zakończenia służby wojskowej tj. z dniem 19 kwietnia 1977 roku. Stanowisko to znajduje pełne potwierdzenie w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 roku w sprawie II UZP 6/13 Biul.SN 2013/10/24, zgodnie z którą czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 roku) zalicza się – na warunkach wynikających z tego przepisu – do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Zdaniem Sądu Okręgowego, wskazane stanowisko należałoby także zastosować do okresu służby wojskowej odbywanej przez wnioskodawcę po dniu 1 stycznia 1975 roku. Powyższe znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2014 roku (sygn. akt II UK 299/13, LEX Nr 1441180), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że zmiana art. 108 ustawy z 1967 roku z dniem 1 stycznia 1975 roku wynikała z wejścia w życie Kodeksu pracy (została dokonana na podstawie art. X ust. 2 pkt c ustawy z 26 czerwca 1974 roku Przepisy wprowadzające Kodeks pracy – Dz. U. Nr 24, poz. 142 z późn. zm.) i nie miała wpływu na ograniczenie w zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej. Przepis art. 108 ust. 1 dalej stanowił, że „Czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby”.

Podsumowując, po doliczeniu wnioskodawcy do uznanego przez organ rentowy stażu w szczególnych warunkach w wymiarze 13 lat 2 miesięcy i 12 dni okresu od 29 września 1972 roku do 19 kwietnia 1975 roku, wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w szczególnych warunkach przekraczającym 15 lat.

Sąd przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z dniem ukończenia przez niego 60 roku życia, bo to wówczas spełnił on ostatnią przesłankę, od której zależało jego prawo do emerytury.

Dlatego też, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach procesu, Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. i na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy

prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 nr 461). Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tomaszowie Maz. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60,00 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.